

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIË

AVIS 33.000/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

ADVIES 33.000/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 7 février 2002, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "fixant les modalités de répartition de la rémunération pour copie privée", a donné le 6 mai 2002 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 7 februari 2002 door de Minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de nadere regels inzake de verdeling van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik", heeft op 6 mei 2002 het volgende advies gegeven :

Observation générale

Le projet d'arrêté a pour but de fixer les modalités de répartition de la rémunération pour copie privée, ce qui correspond à l'objet du chapitre VII de l'arrêté royal du 28 mars 1996 "relatif au droit à rémunération pour copie privée des auteurs, des artistes-interprètes ou exécutants et des producteurs de phonogrammes et d'oeuvres audiovisuelles", lequel chapitre comprend les articles 9 et 10.

Il y a lieu d'intégrer entièrement les dispositions du projet d'arrêté dans cet arrêté du 28 mars 1996 et non de prendre un arrêté autonome et d'abroger l'article 9 de l'arrêté du 28 mars 1996, précité.

L'attention de l'auteur du projet est attirée sur le fait qu'il conviendra, dans ce cas, d'adapter l'ensemble de l'arrêté royal du 28 mars 1996, précité, aux modifications introduites dans les définitions.

Enfin, l'intitulé du projet doit être modifié et rédigé comme suit :

"Projet d'arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 28 mars 1996 relatif au ...".

Observations particulières

Examen du projet

Préambule

Alinéa 1er

Seul l'article 55, alinéas 3 et 5 ⁽¹⁾, de la loi du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins constitue le fondement légal du projet. Il n'y a pas lieu de viser les autres articles.

⁽¹⁾ Qui sont rédigés comme suit :
"Le Roi fixe les modalités de perception, de répartition et de contrôle de la rémunération ainsi que le moment où celle-ci est due."
"Selon les conditions et les modalités qu'Il fixe, le Roi charge une société représentative de l'ensemble des sociétés de gestion des droits d'assurer la perception et la répartition de la rémunération.".

Alinéa 2 (nouveau)

Il y a lieu de viser également l'arrêté royal du 28 mars 1996, précité, que le projet modifie.

Alinéa 2 (devenant l'alinéa 3)

Il y a lieu de mentionner le numéro de l'avis du Conseil d'Etat, à savoir 33.000/2.

DispositifArticle 1er

Le 5° gagnerait à être intégré dans l'article 2 plutôt que de constituer une définition.

Article 2

1. Le 2° du paragraphe 1er dispose que les règles de répartition de la rémunération pour copie privée doivent être "pertinentes au regard du mode d'exploitation qui est le fait générateur du droit à répartir". Selon le fonctionnaire délégué, cette expression signifie que la société de gestion visée à l'article 55, alinéa 5, de la loi doit arrêter une méthode permettant d'identifier de manière effective, bien que nécessairement approximative, l'exploitation qui est faite des oeuvres et prestations protégées selon les différents modes d'exploitation (radiodiffusion, enregistrement à domicile, etc ...).

Il y a cependant lieu de rédiger le 2° du paragraphe 1er de manière plus explicite.

2. Au paragraphe 1er, 7°, il y a lieu d'écrire :

"... en cas de déclaration manifestement inexacte des ayants droit ou des sociétés de gestion des droits."

Comme l'a précisé le fonctionnaire délégué, les sanctions ne peuvent être que contractuelles ou indemnitaires. Il convient de le préciser dans le texte du projet.

3. Au paragraphe 2, alinéa 1er, il est suggéré d'écrire, in fine : "... afin de garantir les droits des ayants droit qui ne se sont pas manifestés en temps utile."

En effet, lorsqu'un ayant droit, même non représenté par une société de gestion des droits, s'est manifesté en temps utile pour bénéficier de la répartition, il n'y a pas lieu de constituer une provision.

Article 3

1. Cette disposition doit également s'appliquer aux ayants droit qui ne sont pas représentés par une société de gestion des droits.

2. Il est conseillé d'éviter de recourir à des tirets. La subdivision en 1°, 2°, 3°, etc ... leur sera préférée.

Article 4

Compte tenu de l'observation générale, l'article 4, qui ne fait que reproduire les dispositions de l'article 9 de l'arrêté royal du 28 mars 1996, précité, est inutile.

.../...

L'on se limitera à apporter à cet article 9 les modifications rendues nécessaires par les modifications des définitions.

Il y a lieu également de substituer la notion d'approbation à celle d'agrément.

En ce qui concerne le texte néerlandais, il est observé que la notion "agrément" s'énonce tantôt "goedkeuring", tantôt "vergunning".

Observation finale au sujet du texte néerlandais du projet

A l'article 2, § 2, du projet, l'on utilisera comme équivalent du mot français "provisions", le mot néerlandais "reserves".

Algemene opmerking

Het ontwerpbesluit strekt ertoe de nadere regels vast te stellen inzake de verdeling van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik, wat overeenstemt met de aangelegenheid die geregeld wordt in hoofdstuk VII van het koninklijk besluit van 28 maart 1996 betreffende het recht op vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik voor de auteurs, de uitvoerende kunstenaars en de producenten van fonogrammen en van audiovisuele werken, welk hoofdstuk de artikelen 9 en 10 omvat.

In plaats van een autonoom besluit uit te vaardigen en artikel 9 van het voormelde besluit van 28 maart 1996 op te heffen, zouden de bepalingen van het ontwerpbesluit volledig in dat besluit van 28 maart 1996 moeten worden verwerkt.

De steller van het ontwerp wordt er opmerkzaam op gemaakt dat in dat geval het volledige voormelde koninklijk besluit van 28 maart 1996 moet worden aangepast aan de wijzigingen die in de definities worden aangebracht.

Ten slotte moet het opschrift van het ontwerp als volgt worden gesteld :

"Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 maart 1996 betreffende het ...".

Bijzondere opmerkingen

Onderzoek van het ontwerp

Aanhef

Eerste lid

Alleen artikel 55, derde en vijfde lid ⁽²⁾, van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten vormt de rechtsgrond van het ontwerp. Er is geen grond om naar de andere artikelen te verwijzen.

Tweede lid (nieuw)

Er behoort eveneens te worden verwezen naar het voormelde koninklijk besluit van 28 maart 1996, dat door het ontwerp wordt gewijzigd.

Tweede lid (dat het derde lid wordt)

Het nummer van het advies van de Raad van State, in casu 33.000/2, behoort te worden vermeld.

(2) Welke leden als volgt luiden :
"De Koning bepaalt de nadere regels voor de inning en verdeling van en de controle op de vergoeding, alsmede het tijdstip waarop die vergoeding is verschuldigd."
"Overeenkomstig de door Hem gestelde voorwaarden en nadere regels belast de Koning een vennootschap die representatief is voor alle vennootschappen voor het beheer van de rechten, met de inning en de verdeling van de vergoeding.".

Dispositief

Artikel 1

De bepaling van onderdeel 5°, die als een definitie is geformuleerd, zou beter in artikel 2 worden opgenomen.

Artikel 2

1. Volgens onderdeel 2° van paragraaf 1 moeten de regels voor de verdeling van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik "relevant zijn ten opzichte (van) de wijze van exploitatie die aan het te verdelen recht ten grondslag ligt". Volgens de gemachtigde ambtenaar betekent deze uitdrukking dat de beheersvennootschap waarvan sprake is in artikel 55, vijfde lid, van de wet, een methode moet bepalen die het mogelijk maakt daadwerkelijk, doch noodzakelijkerwijze bij benadering, vast te stellen wat er geschiedt met beschermde werken en prestaties volgens de onderscheiden exploitatiewijzen (uitzending via de radio, opname thuis, enz.).

Onderdeel 2° van paragraaf 1 dient evenwel uitdrukkelijker te worden gesteld.

2. In paragraaf 1, 7°, behoort te worden geschreven :

"... in geval van kennelijk onjuiste verklaring door de rechthebbenden of de beheersvennootschappen."

Evenals de gemachtigde ambtenaar erop heeft gewezen, mogen de straffen slechts in een overeenkomst worden bepaald ofwel een schadevergoeding vormen. Dat dient in de ontworpen tekst te worden gepreciseerd.

3. Voorgesteld wordt om in paragraaf 2, eerste lid, in fine, te schrijven : "...teneinde de rechten te waarborgen van de rechthebbenden die niet tijdig hebben gereageerd.".

Wanneer een rechthebbende, zelfs wanneer hij niet door een beheersvennootschap vertegenwoordigd is, tijdig gereageerd heeft om voor de verdeling in aanmerking te komen, is er immers geen reden om een reserve aan te leggen.

Artikel 3.

1. Deze bepaling moet ook gelden voor rechthebbenden die niet door een beheersvennootschap vertegenwoordigd zijn.

2. Onderverdelingen aangeven met behulp van streepjes wordt afgeraden. Het is beter daarvoor 1°, 2°, 3°, enz. te gebruiken.

Artikel 4

In het licht van de algemene opmerking is artikel 4 doelloos, aangezien daarin alleen de bepalingen worden overgenomen van artikel 9 van het voormelde koninklijk besluit van 28 maart 1996.

In dat artikel 9 mogen alleen de wijzigingen worden aangebracht die noodzakelijk zijn geworden door de wijzigingen van de definities.

Voorts moet in de Franse tekst het werkwoord "approuver" worden gebruikt in plaats van het werkwoord "agr  er".

Wat de Nederlandse tekst van het artikel aangaat, zij opgemerkt dat het begrip "agr  ment" nu eens wordt weergegeven door "goedkeuring", dan weer door "vergunning".

Slotopmerking over de Nederlandse tekst van het ontwerp

In artikel 2, paragraaf 2, van het ontwerp moet als equivalent voor het Franse woord "provisions" telkens het Nederlandse woord "reserves" worden gebruikt.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

Y. KREINS,

président de chambre,
kamervoorzitter,

P. QUERTAINMONT,
J. JAUMOTTE,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame
Mevrouw

B. VIGNERON,

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté par M. A. LEFEBVRE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme A.-F. BOLLY, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. LEFEBVRE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. A.-F. BOLLY, adjunct-referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. JAUMOTTE.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

Y. KREINS